

ת"פ 31842/04/21 - מדינת ישראל נגד שלום מאיר חדד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 31842-04-21 מדינת ישראל נ' חדד(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופט יואל עדן המאשימה:	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד נועה שוקר - פמ"ד
נגד הנאשם:		שלום מאיר חדד ע"י ב"כ עו"ד אלכס גאוסקין

גזר דין

האישום

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות נשק (הובלה ונשיאת נשק), עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין.

העובדות אשר הוכחו וכל השתלשלות העניינים מפורטים בהכרעת הדין, ויש לראות את הקביעות שם כחלק בלתי נפרד מגזר הדין. להלן יובאו הדברים בתמצית.

על פי פרק העובדות בכתב האישום המתוקן, אשר הוכח, הנאשם הינו הבעלים והמחזיק בפועל של רכב מסוג שברולט ("הרכב").

ביום 5.4.21, בשעה 22:00, או בסמוך לכך, נסע הנאשם ברכב כשהוא נושא ומוביל לבנת חבלה מספר 10 במשקל של 530 גרם, מתוצרת רפא"ל ושימוש כוחות הביטחון, המכילה חומר נפץ מרסק מסוג ציקלוניט (RDX) ובכוחה להמית ("לבנת החבלה").

במסגרת פעילות משטרתית יזומה, נעצר הנאשם ובחיפוש בנעשה ברכב נמצאה לבנת החבלה מוסלקת בטמבון האחורי ימני.

במעשיו לעיל, נשא הנאשם והוביל נשק, בלא רשות על פי דין לנשיאתו או הובלתו.

הכרעת הדין

2. הנאשם טען במענה לכתב האישום ולאורך שמיעת הראיות, כי לא היה מודע לקיומה של לבנת החבלה, ובדיעבד התברר לו שהיא נמצאת בפגוש הרכב, וכן הועלו טענות נוספות כמפורט בהכרעת הדין.

לאחר שנשמעו הראיות, נקבע בהכרעת הדין כי המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה, והוכח מעל לספק סביר המיוחס לנאשם בכתב האישום.

לגבי טענות שהועלו ע"י הנאשם כי רבים אחרים לוקחים את הרכב, נקבע כי הן חסרות היגיון ואף אינן רלבנטיות.

לגבי טענות ביחס לאפשרות שאדם מסוים הטמין את לבנת החבלה, נקבע כי אין לכך כל ראיה ואף לא תחילת ראיה, והטענה מהווה ניסיון נוסף של הנאשם למלט עצמו מהמשמעויות של החזקת לבנת החבלה.

נקבע כי הנאשם הינו המחזיק והמשתמש ברכב, ובאותו יום אשר הוא טוען שהוא היום שהוטמנה הלבנה, גם על פי גרסאותיו המשתנות, הוא היחיד שהשתמש בו.

מכל האמור, נקבע כי מדובר בהחזקה ברכב השייך לנאשם, מוחזק על ידו והוא עושה בו שימוש, ובזמן הרלבנטי הוא היחיד אשר עשה בו שימוש.

עוד נקבע כי גם בהעדר החזקה הקבועה בסעיף 144(ד) לחוק העונשין, ממכלול הראיות עולה המסקנה כי הנאשם הוא זה שהחזיק והוביל את לבנת החבלה, וזאת מכוח מכלול הראיות הנסיבתיות המביאות למסקנה זו.

מכל האמור, נקבע בהכרעת הדין כי הוכח מעל לספק סביר המיוחס לנאשם בכתב האישום, הנאשם נשא והוביל נשק לבנת חבלה במשקל 530 גרם, אשר בכוחה להמית, ברכבו. קמה חזקת המקום הקבועה בסעיף 144(ד) לחוק העונשין, הנאשם לא הביא כל ראיה ואף לא תחילת ראיה לסתור אותה, וגם ללא חזקת המקום, בהינתן העובדה שהנאשם הוא הבעלים והמחזיק ברכב, והוא אשר החזיק במועד הרלבנטי, ומשלא הועלתה כל אפשרות אחרת, הרי שהמסקנה היחידה הינה שהנאשם הוא אשר החזיק בפועל את לבנת החבלה ברכב.

הראיות לעונש

3. במסגרת הראיות לעונש הוגש מטעם המאשימה רישום פלילי של הנאשם (סומן עת/1). על פי הרישום הפלילי לחובתו של הנאשם העבירות הבאות: החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית (2018) בגינה נדון ל - 4 חודשי מאסר והופעל מאסר מותנה של 12 חודשים, כך שהוטל מאסר כולל של 14 חודשים; היזק לרכוש במזיד (2015) בגינה

נדון למאסר מותנה, התחייבות ופיצוי; עבירה של ייצוא, ייבוא, מסחר, אספקת סמים מסוכנים לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש)(2016), בגינה נדון ל- 11 חודשי מאסר בפועל; ואי הרשעה באיומים, תקיפת עובד ציבור ושיבוש מהלכי משפט (2013).

מטעם ההגנה, לא הוגשו ראיות לעונש, למעט הנחיית פרקליט המדינה מס' 9.16 ביחס למדיניות ענישה בעבירות נשק ומטעני חבלה (ענ/1).

טענות ב"כ המאשימה

4. לטענת ב"כ המאשימה:

הערכים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירה, הם הגנה על חיי אדם, שלמות גופו, שלומו, בטחונו ורכושו של הציבור, וכן ההגנה על המורל ועל תחושת הביטחון של הציבור.

עבירות הנשק חמורות מאוד וטומנות בחובן סכנה פוטנציאלית גבוהה לכלל הציבור, בעיקר החשש מפני השימוש לרעה שייעשה בנשק, בין על ידי הנאשם עצמו ובין על ידי גורמים פלילים או ביטחוניים לידיהם הוא עלול ליפול.

מדובר בנשק שהוא לבנת חבלה שבד"כ משמשת כנשק התקפי. פוטנציאל הנזק בעת הפעלת לבנת חבלה כזו הוא עצום, ושימוש בלבנות חבלה שהוא מחוברות למנגנון חבלה כמטען חבלה הביאו גם לפגיעות בחפים מפשע.

הפגיעה בערכים המוגנים כאן היא גבוהה מאד. החלק של הנאשם בביצוע העבירה הוא בלעדי ומלא.

בפסיקה יש בעיקר התייחסות למטעני חבלה או לנשק, אקדחים, M16 וכדומה, ולצד התייחסות לסוגי נשק אחרים, התבקש לעשות אבחון במקרה זה. כאשר מדובר בלבנת חבלה וודאי שמדובר בחומרה יתרה לעומת נשיאת אקדח וכדורים, ושם מוטלים עונשי מאסר משמעותיים, וודאי נוכח התקופה בה אנו מצויים כעת והצורך להילחם במכת הנשק הפוקדת את המדינה.

נטען למתחם עונש הולם הנע בין 3 ל 7.5 שנות מאסר בפועל.

מבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הנאשם ניהל את התיק, לחובתו עבר פלילי, והוא מרצה כיום עונש מאסר בפועל בן 14 חודשים בגין ביצוע עבירת סמים כמפורט ברישום הפלילי.

יש להביא בחשבון את הצורך בהרתעת היחיד והרבים, בעיקר לאור חומרת העבירות, שכיחותן, והצורך בנקיטת יד קשה לשם מיגורן.

התבקש למקם את עונשו של הנאשם באמצע המתחם, ולהטיל על הנאשם 5 שנות מאסר בפועל במצטבר לכל עונש מאסר שהוא מרצה אותו כעת, מאסר מותנה ממושך ומרתיע וקנס משמעותי.

טענות ב"כ הנאשם

5. לטענת ב"כ הנאשם:

הפסיקה לגבי נשיאת לבנת חבלה כשהיא איננה מוכנה לשימוש, אינה רבה. בהנחיית פרקליט המדינה (אשר הוגשה וסומנה ענ/1) אמנם יש התייחסות למטען חבלה, אך אין התייחסות ישירה ללבנת חבלה שאינה מחוברת למנגנון הפעלה.

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בכך שנשא ברכבו לבנת חבלה מוסלקת שעל פי הראיות שהובאו בפני בימ"ש לא היתה מחוברת לשום מנגנון ולא היתה מוכנה להפעלה.

אין קשר בין נשיאה של מטען מוכן להפעלה לבין לבנת חבלה שבפני עצמה לא מהווה איזה שהוא פוטנציאל מידי לסיכון הציבור.

גם באופן כללי בכלל עבירות הנשק, קיים מדרג מסוים. קיים ספקטרום שעליו אנו צריכים לבדוק היכן ממוקם כלי הנשק הספציפי ביחס לאחרים ברמת מסוכנותו וחומרתו.

בשים לב לנתונים של הנשק שבגין נשיאתו הורשע הנאשם, הרי שניתן לקבוע שלבנת חבלה שלא מחוברת למנגנון נמצאת בטווח שבין תחמושת להחזקת נשק לא טעון.

כשבית המשפט בא להכריע בסוגיה זו, קיימים מספר נתונים הקשורים בביצוע העבירה, אשר יש להם משמעות. כך למשל ריבוי כלי הנשק, וכאן מדובר בלבנה אחת. האם הנשק טעון? אפשר להקיש מהנסיבה הזו שמדובר בנשק לא טעון או לחילופין תחמושת. המיקום בו הוחזק הנשק. כלומר האם מדובר באיזה שהוא מקום שפוטנציאל הפגיעה על ידי השימוש באותו נשק הוא פוטנציאל חמור יותר. כאן הנסיבה המחמירה הזו לא מתקיימת, וגם לא נטען כי הנשק היה מיועד או היה חלק מאיזה סכסוך עברייני.

בשים לב לכל אלה, הרי שאנו מדברים על נשיאה של לבנת חבלה ברף התחתון של החומרה. כלומר, נשיאת הסוג הזה של הנשק היא חמורה בפני עצמה, אך בסוג הזה של הנשקים שהם חומרי נפץ מדובר ברף התחתון.

אם מקישים מהנחיית פרקליט המדינה שמבטא את האינטרס הציבורי, אז פרקליט המדינה משווה בין מטען חבלה מוכן

להפעלה לרימון רסס. כך שאנו יכולים להקיש מכך שלבנת חבלה מהסוג הזה היא ברמת חומרה פחותה מרימון רסס.

ב"כ הנאשם מפנה לת"פ 1094-05-15 (מחוזי חיפה) מ"י נ' ח'ורי ואח' (30.5.2016), בו מדובר היה בשלוש עבירות סחר בשני מטעני חבלה ולבנת חבלה, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 38 ל - 70 חודשי מאסר, ומדובר בעבירות סחר ובריבוי כלי נשק שמוכנים להפעלה. נטען כי זהו מתחם התואם את עתירת המאשימה, ומדובר במקרה חמור הרבה יותר.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה נוספת, ונטען כי עתירת המאשימה למתחם שהוצע על ידה, מתאימה יותר למטעני חבלה המוכנים להפעלה, בריבוי עבירות, וכשמדובר בעבירות של סחר או בנסיבות חמורות מבעניינו, כך למשל בייצור מטענים במסגרת ארגון טרור.

נטען כי מתחם העונש ההולם בעניינו, צריך להתחיל משנת מאסר ועד 38 חודשי מאסר.

בתוך המתחם יש להתחשב בכך שאמנם לנאשם עבר פלילי, אך אין לחובתו עבירות נשק או עבירות דומות לאלה בהן הואשם והורשע בתיק זה, ועונשו של הנאשם אינו צריך לעמוד בשליש התחתון של המתחם, אך נטען כי הוא אינו צריך לעבור את הרף של תחתית השליש האמצעי.

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

6. הנאשם ביצע עבירה של הובלת ונשיאת נשק, בכך שנשא והוביל לבנת חבלה במשקל 530 גרם המכילה חומר נפץ.

מדובר בלבנת חבלה אשר מכילה חומר נפץ שהיה בכוחו להמית אדם בעת התפוצצותו. העבירה כוללת בנסיבות ביצועה, פוטנציאל לנזק חמור ביותר.

בביצוע העבירה פגע הנאשם בערכים המוגנים בבסיסה, שהם הגנה על שלום הציבור, ביטחון הציבור, והגנה על שלטון החוק.

ביחס למסוכנות העולה מביצוע עבירות הקשורות בחומרי נפץ ר' ע"פ 6210/13 גונן נ' מ"י (14.11.2013):

"אין צורך להכביר מילים על מסוכנותם הרבה של חומרי נפץ ומטעני חבלה. מדובר בסכנת נפשות, פשוטו כמשמעו. יש למגר תופעה של סחר, נשיאה והובלה של נשק. אין ניתן להתפשר. מידת הרחמים צריכה להיות מופנית יותר אל הציבור הרחב, מאשר כלפי המערער ואחרים שכמותו, שמסכנים חיי אדם בצורה שכזו."

ר' גם ע"פ 1332/04 מ"י נ' פס ואח' (19.4.2004):

"גם אם נכון הדבר כי עד כה רמת הענישה בעבירות של החזקת נשק אינה גבוהה, הרי שהמציאות השוררת בארץ - זמינותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עמו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית והאידיאולוגית כאחד - מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה".

ור' גם הדברים שנאמרו בע"פ 7502/12 בסאם כוויס נ' מ"י (25.06.2013):

"כפי שנפסק, לא אחת, עבירות בנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולבטחוננו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא כדן, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד."

7. כאמור מדובר בעבירה חמורה, ולבנת חבלה המכילה חומר נפץ מרסק, בכוחה להמית, ובעלת פוטנציאל לנזק חמור, לגוף ולרכוש.

בנסיבות ביצוע העבירה, במקרה זה, יש להביא במסגרת השיקולים את החומרה הרבה הגלומה בלבנת החבלה, נשיאתה והובלתה, ואת העובדה שמדובר בכלי נשק אשר יכול לגרום להרג ללא אבחנה. העובדה כי לבנת החבלה, במצב בו היא היתה עת הנאשם נתפס כשהוא מחזיק בה, לא כללה מנגנון הפעלה, אין בה כדי נסיבה המפחיתה מהאופי המסוכן של הלבנה. נפנה בעניין זה לע"פ 1332/04 מ"י נ' פס ואח' (19.4.2004), ביחס אליו התייחסות בהמשך.

כפי שנפסק בעניין ע"פ 1332/04 דלעיל, בנקל יכול היה חומר הנפץ שבלבנת החבלה להפוך למטען רב עוצמה. מדובר בלבנת חבלה בעלת פוטנציאל נזק גדול, המקימה מסוכנות רבה לציבור.

קביעת מתחם העונש ההולם נעשית בעיקר תוך התייחסות לנסיבות המסוימות של ביצוע העבירה וקביעת המתחם אינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועונשה בחוק, אלא, ובעיקר, בנסיבות בהן בוצעה, תוצאותיה, ומידת חומרתה. ר' לענין זה ע"פ 1323/13 רך חסן ואח' נ' מ"י (5.6.2013), והאמור שם ביחס לצביון האינדיבידואלי של מתחם העונש ההולם: **"מתחם העונש ההולם הוא אמת-מידה נורמטיבית, המשקללת את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מן העבירה, מדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירה זו ונסיבות ביצועה, לרבות מידת אשמו של הנאשם. בשלב זה איננו מתחשבים בנסיבותיו האישיות של הנאשם, היינו נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (ראו סעיף 40יא), דוגמת נסיבות חייו של הנאשם, הפגיעה שתיגרם לו ולמשפחתו כתוצאה מהעונש, מאמציו לחזור למוטב ועברו הפלילי או היעדרו. אולם אין בכך כדי לגרוע מהצביון האינדיבידואלי שהעניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם, אשר בא לידי ביטוי בהוראה להתחשב בסוג העבירה בנסיבות המסוימות שבהן היא בוצעה (למשל: קיומו של תכנון מוקדם, נזק בכוח ובפועל, מידת אכזריות כלפי הקורבן וכו'), ותוך התייחסות למידת האשם של הנאשם המסוים שלפנינו (למשל: הסיבות שהובילוהו לבצע את העבירה, חלקו היחסי בביצועה, יכולתו להימנע מהמעשה, מצוקתו הנפשית עקב התעללות מצד קורבן העבירה וכו')."**

הוגשה מטעם ההגנה הנחיית פרקליט המדינה 9.16 ביחס למדיניות ענישה בעבירות נשק ומטעני חבלה. אינני מוצא כי יש בהנחיה זו כדי משקל או משמעות במסגרת גזירת העונש. ענינה פנימי, אל מי שאליו היא מופנית.

ב"כ המאשימה עתרה למתחם עונש הולם הנע בין 3 ל - 7.5 שנות מאסר, וב"כ הנאשם טען כי המתחם המבוקש יכול ויהיה רלבנטי לעבירות נשק חמורות הרבה יותר, הכוללות סחר והובלת מטעני חבלה הכוללים מנגנון הפעלה, ועתר לקבוע מתחם עונש הולם שתחילתו בשנת מאסר וסיומו ב - 38 חודשים.

להלן אפנה לפסיקה בעבירות נשק. מובן כי כל מקרה ונסיבותיו, ויש לאבחן את הנסיבות בהתאם לענייננו. יצוין כי אכן הפסיקה בעבירה נשיאה והובלה של נשק בנסיבות שבענייננו, מועטה, ולפיכך, תבוצע אבחנה מתאימה מהפסיקה הכוללת גם נסיבות מעט שונות.

בע"פ 5336/16 **אברהם צדוק נ' מ"י** (17.11.2013) - הורשע המערער בעבירה של נשיאה והובלת נשק, במסגרת הסדר טיעון אשר כלל הסכמה כי המאשימה תעתור ל - 30 חדשי מאסר והנאשם יטען טיעון פתוח. המערער הורשע בכך שהעביר עם אחר מטען חבלה שהכיל תערובת נפץ מאולתרת, רסס במשקל 60 גרם, ברגים ומסמרים, והסתירו את המטען תחת שיח. המערער נדון ל-20 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, בית המשפט העליון דחה את ערעורו, תוך שציין כי **"מסוכנותם הרבה של חומרי נפץ ומטעני חבלה, ידועה לכל בר-דעת. סכנת נפשות, פשוטו כמשמעו. שומה להרתם על מנת למגר תופעה של נשיאה והובלה של נשק. בחיי אדם עסקינן, ואין מקום לפשרות. יש להצטער על המערער, על אשר נקלע שוב למעשה עברייני חמור שכזה"**.

בע"פ 6210/13 **גונן נ' מ"י** (14.11.2013) - הורשע המערער בשתי עבירות של נשיאה והובלה של נשק (מטען חבלה), בכך שהמערער ואחרים קנו מטעני חבלה שהכין אדם אחר, ואשר כללו את מטעני החבלה, אליהם הוצמדו מנגנוני הפעלה הכוללים משדר ושלט, חלקו של המערער היה בקבלה יחד עם אחר של מטען חבלה אחד ממי שייצרו, והובלתו למקום לא ידוע. המערער הורשע במסגרת הסדר בו הוסכם שהמאשימה תעתור ל - 36 חודשים והמערער יטען כרצונו. המערער נדון ל-30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ערעורו נדחה.

בע"פ 3877/16 **ג'באלי נ' מ"י** (17.11.2016) (אליו הפנו ב"כ המאשימה) - הורשע המערער בעבירה של נשיאת נשק בכך שנשא אקדח טעון ומחסנית שהכילה 14 כדורים, ואשר נגנב חודשים אחדים קודם לכן בהתפרצות לדירה, הוא הגיע למקום מפגש ליישוב סכסוך, כשהוא נושא עימו ברכב ולאחר מכן במכנסיו את האקדח, וכשהגיעו שוטרים, השליכו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם העונש ההולם בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל וגזר על המערער 34 חדשי מאסר. הערעור נדחה תוך שבית המשפט העליון ציין כי **"אכן העונש שנגזר על המערער במקרה דנן אינו מן הקלים, אך אינו חורג באופן מהותי ממדיניות הענישה הנוהגת והראויה"**, וצוין עברו הפלילי המכביד של המערער והעובדה כי זמן קצר קודם לכן סיים לרצות מאסר. מדובר בנסיבות שונות מבענייננו. שם מדובר היה בנשיאת אקדח ומחסנית, ובענייננו לבנת חבלה. אינני מוצא כי החומרה בנשיאה והובלת לבנת חבלה על פוטנציאל המסוכנות הגבוהה העולה ממנה, הינו קטן מהפוטנציאל בהובלת אקדח ומחסנית כדורים.

בע"פ 1323/13 **רך חסן ואח' נ' מ"י** (5.6.2013), הורשעו המערערים בעבירות של החזקת נשק, נשיאה והובלת

נשק, וסחר בנשק, ומערער 2 גם בעבירה של החזקת סם מסוכן וסחר בו. המערערים מכרו לסוכן משטרתי סמוי רימון הלם צה"לי, ובאישום השני בו הורשע המערער 2 בלבד, הוא מכר לסוכן סמוי כדורי סם מסוכן תמורת 2,900 ₪. בבית המשפט המחוזי נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירות הקשורות ברימון ההלם נע בין 1 ל - 4 שנות מאסר, והטיל על המערער 1, 24 חודשי מאסר בפועל, וכך גם על המערער 2, אך לו נוספו 12 חודשי מאסר בגין עבירות הסמים. בערעור נפסק כי: **"מתחם העונש ההולם בעבירות המבוצעות בנשק צריך שיקבע בהתאם לסוג הנשק שבו מדובר. שהרי, סוג הנשק, כמו-גם היקף שבו נסחר, הוחזק, הובל וכיוצא באלה, הם נסיבות הקשורות בביצוע העבירה והם שקובעים את פוטנציאל הנזק הכרוך במעשה העבירה. ברי כי סחר בעשרות מטעני חבלה המכילים עשרות קילוגרמים של חומר נפץ אינו שקול מבחינה עונשית-גמולית לסחר ברימון הלם בודד. למעשה, אין כל חידוש בקביעה כי קיים מדרג ענישה בעבירות המבוצעות בנשק, הנקבע, בין השאר, על-פי סוג, איכות וכמות הנשק שנעשה בו שימוש...".** לאחר התייחסות ספציפית לרימון ההלם ולכך שהסכנה העולה ממנו אינה משתווה לזו של כלי נשק אחרים דוגמת רימון רסס, אך עדיין מדובר בנשק שבכוחו לגרום לפציעה לאדם, ולמרות ומדובר בנשק שאינו יכול להביא להרג, אין מקום להתערב במתחם שנקבע, וזאת **"בהתחשב במגמה המתחייבת של החמרה בענישה בעבירות נשק, המיושמת בפסיקה בשנים האחרונות...".** הערעור נדחה.

פסק דין זה, מיום 5.6.2013, התייחס לצורך בהחמרה בעבירות נשק, נוכח היקף המתרחב של עבירות אלו, ודומה כי הדברים האמורים נכונים לימינו אלו, ביתר שאת, ולאור ריבוי עבירות אלו. המחוקק אף החמיר את הענישה, החוק תוקן ונקבע כי העונש לא יפחת מרבע העונש המירבי. הוראה זו אינה חלה בענייננו, לאור מועד ביצוע העבירה, אולם, מגמת ההחמרה היתה גם עוד קודם לתיקון זה.

ר' לעניין זה ע"פ 4456/21, 4785/21 מ"י נ' אבו עבסה (23.1.2022), בו בגין ביצוע עבירות של ניסיון ייצור וסחר בנשק, החזקת נשק ותחמושת, קשירת קשר לביצוע פשע ועוון, סחר בנשק ותחמושת והובלת נשק, בכתב אישום אשר כלל 6 אישומים, נגזרו על המשיב (המערער שכנגד), 54 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית.

התקבל ערעור המדינה, ועונשו של המשיב הוחמר מ - 54 חודשי מאסר בפועל ל - 72 חודשים, ולצד זאת נפסק ביחס למגמת ההחמרה כמו התיקון לחוק, כדלקמן: **"בהתאם לזאת, וכחלק מתפקידו של בית המשפט בביעורן של תופעות קשות אלו, קיימת חשיבות של ממש להטלת ענישה הולמת ומרתיעה על כל חוליות השרשרת העבריינית - החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו, ועד לאלו הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי. אף המחוקק נתן דעתו לצורך בהחמרה בענישה לאלו המורשעים בעבירות נשק, וזאת במסגרת קביעתו מהעת האחרונה, אשר אינה חלה מטבע הדברים על ענייננו, בתיקון מס' 140 לחוק (חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938).** בהוראת שעה זו, המחוקק ראה לעגן באופן חריג עונשים מזעריים, בקביעתו כי העונש שיוטל על אדם שהורשע בעבירות מסוימות הנוגעות להחזקת, הובלת או רכישת נשק שלא כדין: **"לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו; ..."** ... אנו רואים: חומרתה של תופעת ההחזקה והשימוש בנשק בלתי חוקי הובילה גם את המחוקק לפעול בצעד נוסף המכוון להחמרת הענישה, וזאת בצירוף למדיניות המחמירה שננקטה ממילא על ידי בתי המשפט בערכאות השונות... יודגש כי תיקון חוק זה אינו חל בענייננו, ואולם בנסיבות העניין אני סבור אפוא כי יש לקבל את ערעור המדינה מאחר שבית המשפט המחוזי לא יישם כנדרש את מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשע

המשיב, על מגמת החמרה שנסקרה לעיל ובאה לידי ביטוי בשורת פסקי דין של בית משפט זה."

בע"פ 1332/04 מ"י נ' פס ואח' (19.4.2004) הורשעו המשיבים בביצוע עבירות של נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק עונשין, וקבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 לחוק העונשין, בכך שהמשיבים קיבלו מאחר 8 לבנות חבלה אשר נגנבו מצה"ל ומכילות חומר נפץ במשקל כולל של כ- 4 ק"ג, והמשיבים ידעו כי הם מובילים ברכבם נשק שהושג בפשע.

בית המשפט המחוזי הטיל עונש הכולל 15 חודשי מאסר בפועל, ובערעור הוחמר עונשם של המשיבים ל- 24 חודשי מאסר בפועל, תוך שצויין כי בית המשפט אינו ממצה את הדין עם המשיבים, והוער כי **"החמרה נוספת ברף הענישה בעבירות מסוג זה שבהן הורשעו המשיבים אם וכאשר יידרשו לכך בתי-המשפט, היא בלתי נמנעת"**.

עוד נפסק בע"פ 1332/04 כי מדובר בעונש מקל, וכאשר מדובר בנשק שעל פי טיבו אינו מיועד להגנה עצמית וכל כולו נשק התקפי רב עוצמה אשר השימוש בו יכול להביא להרג ללא אבחנה, יש בעבירת החזקת ונשיאה של אותו נשק חומרה מיוחדת.

הדברים הללו רלבנטיים בעניינו של הנאשם, שכן הוא הוביל נשק שהינו לבנת חבלה במשקל משמעותי, ויכולה היא להביא להרג ללא אבחנה, ומכאן החומרה הרבה בעבירה אשר ביצע הנאשם ובנסיבות ביצועה.

זאת ועוד, בעניינו, גם לא ניתן על ידי הנאשם הסבר כלשהו לתכלית ההחזקה של העברה של לבנת החבלה ברכב, ונפנה להתייחסות למצב דברים זה בע"פ 1332/04 על כי הדבר מקים הנחה עובדתית כי הנשק נועד למטרות התקפיות.

עוד נפסק בע"פ 1332/04 כי העובדה שללבנות החבלה לא הוצמד נפץ, אינה מפחיתה מאופיין המסוכן, ועל נקלה החומר שבלבנות החבלה יכול היה להפוך למטענים רבי עוצמה.

להלן הדברים שנפסקו בהתייחסות לאמור לעיל: **"העונש שהושת על המשיבים מקל עמם במידה ניכרת ואינו נותן משקל הולם לחומרה המיוחדת שיש בהחזקה ובנשיאה של לבנות חבלה מן הסוג שנתפס ברכבם. כבר נאמר לא אחת בפסיקתנו כי מידת העונש המוטל בגין עבירות המבוצעות בנשק, מושפעת מפוטנציאל הסיכון הרב הטמון בנשק המוחזק שלא כדין ומהעברתו מיד ליד ללא פיקוח. בבוא בית-המשפט לגזור את הדין בעבירה של החזקה ונשיאה של נשק עליו להתחשב בנסיבות שבהן באה לידי ביטוי החומרה המיוחדת שבעבירה. בין היתר, ייתן בית-המשפט דעתו על סוג הנשק המוחזק שלא כדין, על כמותו, על התכלית שלשמה הוא מוחזק ועל הסכנה המוחשית שיעשה בו שימוש ... כאשר מדובר בנשק שעל-פי טיבו אינו מיועד להגנה עצמית, וכל כולו נשק התקפי רב עוצמה אשר השימוש בו יכול להביא להרג ללא הבחנה, יש בעבירת החזקה והנשיאה של אותו נשק חומרה מיוחדת. ... בהיעדר הסבר כלשהו לתכלית החזקתו והעברתו ברכב, מקים על-פי ניסיון החיים הנחה עובדתית כי אכן נועד למטרות התקפיות. העובדה כי ללבנות החבלה לא הוצמד נפץ איננה**

מפחיתה מאופיין המסוכן. אין ספק כי על נקלה היה החומר שמצוי בלבנות החבלה יכול להפוך למטענים רבי עוצמה, שכן החיבור לנפץ ניתן לביצוע קל ומיידית."

בע"פ 147/21 מ"י נ' ירין ביטון (14.2.2021) הורשע המשיב בביצוע עבירות נשק (רכישה והחזקה) לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, בכך שהוא ביקש לרכוש אקדח, תחמושת לאקדח ולבנת חבלה ונפץ, מאדם אשר נעצר בדרכו עם כל אלה אליו. בבית המשפט המחוזי נגזר על המשיב עונש של 18 חודשי מאסר, ובית המשפט העליון החמיר את הענישה ל - 3 שנות מאסר בפועל. יצוין כי שם מדובר היה מחד באקדח, תחמושת, לבנת חבלה ונפץ, ובעניינו של הנאשם כאן בלבנת חבלה, ללא אקדח תחמושת לאקדח ונפץ, ומנגד שם מדובר היה בעבירה לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין רישא וסיפא, כאשר הרישא קובע עונש מאסר של 7 שנים והסיפא 3 שנים, והנאשם כאן הורשע בעבירה לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, אשר העונש לצידה 10 שנות מאסר.

וכך נפסק בע"פ 147/21:

"גזר הדין קמא איננו מקיים דרישה בסיסית זו. העונש של שמונה-עשר חודשי מאסר בגין ביצועה של עבירת נשק חמורה, שעונשה המרבי הוא שבע שנות מאסר בפועל, הוא עונש שראוי להטיל, אם בכלל, אך ורק בנסיבות מקלות חריגות ביותר; ואלו אינן בנמצא. המשיב נמצא אשם ברכישת אקדח, תחמושת, לבנת חבלה ונפץ, כשבאמתחתו הרשעות קודמות אשר כוללות עבירת אלימות חמורה. הודאתו בביצוע העבירות בהן הורשע ונסיבות חייו הקשות אינן בגדר נסיבות מקלות חריגות ביותר, והן בוודאי אינן מצדיקות את ההקלה החריגה לה זכה מידיו של בית משפט קמא ... גזר הדין קמא אף עומד בסתירה למדיניות ההחמרה עם עברייני נשק לסוגיהם, אשר נקוטה בידינו. הטלת עונשים חמורים ומרתיעים על עברייני נשק היא עיקר תרומתם של בתי המשפט למיגור התופעה ולהרחקת העבריינים עם האקדח משגרת חייהם של אזרחי מדינה שומרי חוק. מדיניות זו באה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין."

8. על מתחם העונש ההולם לבטא את חומרת נסיבות ביצוע העבירה, את הצורך להרתיע הן את הנאשם והן את הרבים, ועל הענישה לבטא את הצורך בהגנה על הציבור.

הצורך במיגור תופעת עבריינות הנשק מחייב ענישה מחמירה.

הפוטנציאל הרב לסיכון חיי אדם בהחזקת לבנת חבלה צריך להביא להחמרה בענישה, גם אם הפוטנציאל לא מומש ולא יצא אל הפועל.

הנאשם מוביל לבנת חבלה במשקל העולה על חצי קילוגרם, ללבנה זו פוטנציאל הרג ללא אבחנה, ועל מתחם העונש ההולם לבטא את המענה העונשי הראוי וההולם לחומרה זו של נסיבות ביצוע העבירה.

מתחם העונש ההולם לו עתר ב"כ הנאשם אינו משקף את חומרת העבירה בנסיבות ביצועה.

הרף התחתון של מתחם העונש ההולם אשר נטען ע"י המאשימה, הוא הרף התחתון ההולם לביצוע עבירות אלה, אך

הרף העליון נמוך מזה אשר נטען.

מכל האמור, אני מוצא את מתחם העונש ההולם, בגין העבירה אשר ביצע הנאשם, בנסיבות ביצועה, ככולל מאסר בפועל הנע בין 3 ל - 5 שנות מאסר.

הענישה

9. הנאשם יליד 1992, ולחובתו עבר פלילי הכולל בעיקר עבירות סמים חמורות, בגינן הוטלו עליו מאסרים, ועבירות נוספות כמפורט לעיל.

הנאשם אינו נוטל כל אחריות על מעשיו, ואין הוא מביע כל חרטה.

הנאשם בחר לנהל הליך של שמיעת ראיות, זוהי זכותו המלאה, כפי זכותו של כל נאשם.

לעניין זה ר' ע"פ 3768/08 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (7.11.2010), וע"פ 6281/12 **ניקולאי בורנשב נ' מדינת ישראל** (27.2.2014).

הגם שלעצם ניהול הליך אין השפעה על הענישה, משמועלות במסגרתו טענות עובדתיות שנדחות, כפי שבענייננו, יש לכך השלכה על המסקנה בדבר אי לקיחת אחריות ובדבר העדר חרטה, ולאילו יש משקל בענישה.

ב"כ הנאשם הודיע כי אינו מעוניין לקבל תסקיר שירות מבחן.

הנאשם אינו נותן כל הסבר להחזקת לבנת החבלה, וטענות שהעלה לעניין זה נדחו כמפורט בהכרעת הדין.

לאור העבר הפלילי והעדר קבלת כל אחריות מצד הנאשם, על הענישה להיות מעל הרף התחתון של מתחם העונש ההולם.

בעבירות אלו יש לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים, ובכך יהיה בענישה כדי ביטוי לצורך במלחמה בעבירות אלו ומיגורן.

מכל האמור, הענישה אשר תוטל תהיה באמצעו של המתחם.

לאור כך שמדובר במאסר משמעותי, אינני מוצא מקום להטלת קנס.

הנאשם מרצה כעת מאסר בהליך אחר. לא מצאתי מקום לחפיפה בין המאסר אותו הוא מרצה לבין המאסר המוטל בגזר דין זה, והוא ירוצה במצטבר לכל מאסר אחר אותו הנאשם מרצה כעת.

ב"כ הנאשם הפנה לע"פ 1601/03 עיני נ' מ"י פ"ד נט(5) 949 (14.3.2005). אינני מוצא כי יש באמור שם כדי להביא לביצוע חפיפה. ההוראה אשר בסעיף 45(ב) לחוק העונשין לא התקבלה כמדיניות עונשית כללית ומחייבת, ומקום שבית המשפט סבור כי שיקולי הגמול והרתעה גוברים על שיקולים אחרים, תגבור הנטייה לצבור עונשי מאסר. ר' לעניין זה האמור בע"פ 1601/03 בעמ' 958.

בענייננו העבירה אשר בוצעה ע"י הנאשם מחייבת מתן דגש לשיקולי ההרתעה. בנוסף, הנאשם מרצה כעת עונש מאסר בתיק אחר, בגין עבירות שונות בתכלית, עבירות סמים, ולא ניתן לראות בביצוע העבירות שם והעבירה כאן כמסכת אחת.

לעניין ימי המעצר - ב"כ הנאשם עותר לכך שימים בהם הנאשם מרצה מאסר ובמקביל היה במעצר בתיק זה, יחשבו במניין ימי המעצר אשר יופחתו ממאסרו של הנאשם. אינני מוצא מקום לקבל עתירה זו.

הכלל הוא כי ימי מעצר אינם נספרים בכפילות, במובן זה שייחשבו הם לצורך שני הליכים שונים.

הנאשם נעצר בהליך הנוכחי ביום 5.4.21, מעצרו זה כמו גם העבירה שבוצעה על ידו, היו תוך כדי היותו ממתין להליך ערעור בתיק האחר, ולאחר שחזר בו מהערעור שם, החל לרצות את המאסר בתיק האחר, בתאריך 10.5.21, ועודנו מרצה את המאסר האמור.

במצב דברים זה, אינני מוצא כי יש לנכות ימי מעצר אשר יהיו חופפים למאסר אשר הוטל, ולפיכך, ינוכו אך ימי המעצר מיום 5.4.21 ועד ליום 10.5.21.

10. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 4 שנים. מתקופת מאסרו ינוכו ימי מעצרו מיום 5.4.21 עד ליום 10.5.21. מאסרו של הנאשם ירוצה במצטבר לכל עונש מאסר אחר אותו הוא מרצה כעת.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת נשק מסוג פשע.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ד' אדר ב' תשפ"ב, 07 מרץ 2022, במעמד הצדדים.